

Fjárlaganefnd Alþingis
Austurstræti 8 - 10
101 Reykjavík

Reykjavík, 21. október 2024

Efni: Umsögn um frumvarp til fiárlaga 2025

Afreksstarf í íþróttum á Íslandi, til framtíðar

Unnið hefur verið að bættri umgjörð afreksíþrótta á Íslandi í tvö ár og gríðarmikið starf liggur að baki þeirrar vinnu. Starfshópur á vegum mennta- og barnamálaráðuneytis var skipaður í janúar 2023 um stöðu og réttindi afreksíþróttafólks og skilaði hópurinn skýrslu í apríl 2024 þar sem staðan í málaflokkinum var skýrð og margar tillögur voru settar fram um aðgerðir til að efla og styrkja afreksíþróttastarfið í landinu. Miklar væntingar eru af hálfu íþróttahreyfingarinnar um framgang þessara tillagna enda um umbyltingu að ræða í umgjörð afreksíþróttafólks á Íslandi. Markmiðið með þessari vinnu er að gera umgjörð um íslenskt afreksíþróttafólks sem næst sambærilega við það sem er hjá þjóðum sem viðberum okkur helst saman við. Tillögurnar fela meðal annars í sér:

- Stofnun Afreksíþróttaáráðs Íslands. Mikilvægt hlutverk hennar er að styrkja sérsambönd og íþróttafélög að sinna sínu afreksstarfi. Einnig að bæta umhverfi og efla starfsumhverfi íþróttaþjálfarans, með því að efla menntun, þekkingu og hæfni þeirra. Þar mun starfa öflugt fagteymi sérfræðinga og ráðgjafa frá átta ólíkum fagsviðum íþrótta.
- Hækkun framlags til Afrekssjóðs ÍSÍ.
- Stofnun launasjóðs afreksíþróttafólks og þjálfara til að styðja viðafreksíþróttafólkið og tryggja þeim vinnumarkaðstengd réttindi.
- Aukið fjármagn til íþróttahreyfingarinnar til að lágmarka kostnaðarþátttöku iðkenda í landsliðsstarfi. Háar greiðslur foreldra vegna þátttöku barna og unglunga í landsliðsverkefnum eru til þess fallnar mismuna einstaklingum eftir fjárhag foreldra.
- Aukið fjármagn til ferðasjóðs íþróttafélaga til að koma til móts við aukinn ferðakostnað einstaklinga og félaga af landsbyggðinni.
- Hækkun fjáframlags til reksturs sérsambanda.
- Hvatakerfi sem hefur það að markmiðið að efla og styrkja afrekssvið framhaldsskólanna.
- Efling samvinnu og tengsla Afrekssjóðs við grunnskólastigið og þjálfun ungmenna í íþróttafélögunum, auk foreldrafræðslu.
- Aðgerðir til að hlúa að efnilegu íþróttafólki og draga úr brotthvarfi unglunga úr íþróttum.

Mikil vinna hefur verið lögð í að kynna tillögur starfshópsins fyrir öllum þingflokki og að störfum er þverpólitísk þingmannanefnd sem unnið hefur að málinu.

Gríðarlega mikilvægt er að halda takti í þessari vinnu svo hægt verði að ná þeim árangri sem stefnt hefur verið að enda hefur mikil orka og tími farið í undirbúning þess og úrvinnslu.

Krafa er gerð um að íþróttahreyfingin fái þann stuðning sem rætt hefur verið um til að hægt verði að tryggja faglegt og gott afreksíþróttastarf í landinu. Til þess þarf stórukið fjármagn til málaflokksins eins og kynnt hefur verið.

Það væri mikill skaði fyrir hreyfinguna ef tímabundið ástand á Alþingi leiddi til þess að þessi áform verði að engu.

Vert er að minna á að í núverandi stjórnarsáttmála kemur fram að unnið verði með félagasamtökum að því að efla umgjörð um afreksstarf íþróttafólks. Þá kemur fram í fjármálaáætlun 2025 -2029 að meginmarkmið stjórnvalda á sviði íþróttá- og æskulýðsstarfs er að auka gæði og styrkja faglega umgjörð um skipulagt íþróttá- og æskulýðsstarf.

Hjólréiðasamband Íslands treystir að mestu leiti á fjárframlög frá Afrekssjóði og frá Ríki til að standa undir sínum rekstri. Þessi framlög hafa lækkað að raunvirði seinustu ár en á sama tíma er allur kostnaður t.d. launakostnaður, ferðakostnaður, upphald o.s.frv. að stórukast.

Mikill metnaður er hjá sambandinu að byggja upp frambærilega hjólara og því er mikilvægi afreksstarfs sambandsins sem og hjólréiðafélaganna í landinu veigamikil í þeirri vegferð. Seinust ár hefur mátt merkja mikla aukningu hjá yngri keppendum sem sýnt hafa metnað í að koma sér á framfæri erlendis að því markmiði að geta stundað íþróttina að fullu og ná að hafa af íþróttinni atvinnu. Það er því fyrirsjáanlegt að íslenskir hjólarar munu gera sig gildandi á alþjóðavettvangi á næstu árum.

Þátttaka í keppnum og æfingum erlendis er mikilvægur þáttur í þeirri vegferð en eins og staðan er núna stóla öll landsliðsverkefni nær eingöngu á fjáröflun þátttakenda og aðstandenda þeirra. Það má ekki vera þannig að val til landsliðsverkefna takmarkist af íþróttafólki með sterkasta fjárhagslega baklandið.

Til að árangur og umgjörð íslensk keppnisfólks geti haldið áfram að vaxa munar öllu um veittan fjárhagslegan stuðning. Eins og flest sérsamböndin þekkja þá hefur reynst mun erfiðara að sækja stuðning við sambandið úr atvinnulífinu. Það er því einlæg von okkar að hin þverpólítísk þingmannanefnd sem unnið hefur að málinu, ásamt fulltrúum fjárlaganefndar, beri þá gæfu að tryggja íþróttahreyfingunni í landinu stór aukið fjármagn.

F.h. Hjólréiðasambands Íslands
Björgvin Jónsson, framkvæmdastjóri